

FÖR FRIHET OCH RÄTTVISA

Valmanifest inför valet 1982 antaget av Folkpartiets partistyrelse den 12 juni 1982

Folkpartiet värnar den enskilde mot alla krafter som hotar hennes frihet. Ett samhälle med mångfald ger den enskilde styrka. Att sprida makt och ansvar till fler är därför en huvuduppgift för liberal och frisinnad strävan.

1982 års val är det viktigaste på årtionden. För första gången sedan 40-talet går socialdemokraterna till val med ett konkret förslag att socialisera huvuddelen av näringslivet. I löntagarfondernas Sverige skapas en facklig-politisk elit med en unik maktställning. Fonderna kommer att bli den dominerande kapitalförvaltaren och den dominerande arbetsgivaren. Med löntagarfonder blir Sverige ett monopolsamhälle där den enskilde kommer i kläm. Få kommer att våga utmana en sådan maktanhopning. Risken för maktmissbruk är uppenbar. Mångfalden är hotad.

Sverige behöver en politik som tar till vara människans möjligheter. Det är de många människorna som ska känna stimulans till arbete och sparande och uppmuntras till uppfinningsrikedom och nyföretagande. Det är de många människorna som ska uppleva det naturligt att ta ett större ansvar för sig själva och för varandra och därigenom forma en fungerande gemenskap. Det är med en sådan politik vi skapar nya resurser - både mänskligt och ekonomiskt.

Folkpartiet står på den enskildes sida för frihet och rättvisa.

Friheten kräver oavbruten vakthållning kring individens rätt. För den enskilde kan dagens överhet vara en okänslig byråkrati, storföretag, mäktiga organisationer och ett politiskt system som är svårt att påverka. Därför har Folkpartiet under många år arbetat för en socialt inriktad marknadsekonomi och närdemokrati, för fria folkrörelser och personligt ansvarstagande. Folkpartiet vill stärka individernas ställning på bekostnad av maktkoncentration av alla slag. Att sprida makt och ägande i näringslivet är en viktig liberal uppgift.

Mot löntagarfondernas samhälle står en liberal politik byggd på den socialt inriktade marknadsekonomi. I detta samhälle företräds löntagarna av sina egna organisationer. I fondsamhället växer facket ihop med kapitalet och den politiska makten.

I löntagarfondsfrågan ställs väljarna tydligare än någonsin inför ett vägval; fonder och socialism eller valfrihet och liberalism!

Ska friheten inte bara gälla de starkaste måste den förenas med social och ekonomisk rättvisa. Moderata samlingspartiet är bärare av den konservativa tradition som aldrig förstått att frihet och rättvisa är lika viktiga för ett gott samhälle. Det märks bl a i partiets krav på sänkt u-landsbistånd och motstånd mot jämställdhetssträvanden.

Rättvisan kräver ett solidariskt samhälle, starkt nog att åstadkomma en social och ekonomisk utjämning. Ett modernt välfärdssamhälle som vill ge alla människor möjligheter måste ha en väl fungerande offentlig sektor av tillräcklig omfattning för att klara utbildning, social omsorg, forskning, kultur, insatser för de arbetslösa och mycket annat.

För att slå vakt om dessa angelägna ändamål är det nödvändigt med en ekonomi i balans.

Det förutsätter återhållsamhet med offentliga utgifter, men innebär inte att reformarbetet behöver upphöra. På vissa områden måste den offentliga servicen byggas ut och förbättras.

Det är politikernas skyldighet att tala klarspråk om Sveriges läge. Vi tror på människors förmåga att förstå problemen och vad de kräver. Politiken får inte styras av snäva gruppintressen utan måste se till helhetens bästa. Lättsinniga löften ger inga trygga jobb. Bara en realistisk politik, av det slag som mittenregeringen för, kan värna välfärden och den fulla sysselsättningen.

Vi vill fullfölja sparpolitiken för att inte skuld- och räntebördan ska växa oss över huvudet. Men allt sparande måste ske rättvist.

Vi accepterar aldrig arbetslösheten som ett medel i den ekonomiska politiken. Bara en kombination av återhållsamhet och offensiva satsningar för att få fart på industrin kan klara jobben. Fortsatta stora satsningar måste till för att hålla arbetslösheten nere.

Ungdomsgarantin är förverkligad för 16-17-åringarna. Nu bör ungdomar upp till 21 år erbjudas antingen arbete, praktik eller utbildning.

Skattereformen måste fullföljas. Den uppmuntrar arbete och sparande. Under kommande mandatperiod måste en fortsatt reformering av skattesystemet förberedas med sikte på ytterligare sänkta marginalskatter.

Inför valet kan Folkpartiets alternativ sammanfattas i följande punkter:

Vägen ur krisen - satsa på marknadsekonomi

Bara ett fritt näringsliv ger den växtkraft i ekonomin som behövs för att Sverige ska arbeta sig ur krisen. Vi vill skapa goda arbetsmöjligheter för både små och stora företag och säger nej till kollektiva löntagarfonder och fackföreningssocialism. Fler skall stimuleras att äga aktier. Vi vill fullfölja den ekonomiska politik som präglas av återhållsamhet med nya utgifter i stat och kommun kombinerad med offensiva satsningar på näringslivet. Det måste löna sig att arbeta.

Dela bördorna rättvist

Bördorna ska delas rättvist. I besparingspolitiken måste de svagaste grupperna skyddas: pensionärerna med bara folkpension långtidssjuka, handikappade och familjer med många barn. Folkpartiet vill ha ett obeskattat vårdnadsbidrag så snart de ekonomiska förutsättningarna finns. Skärpta insatser mot skattefusk ska sättas in. Kampen mot arbetslösheten måste fortsätta!

Ansvar för framtiden

Det mest omedelbara hotet mot mänsklighetens framtid är risken för ett atomkrig.

Också konventionella krig skapar enorma mänskliga lidanden och riskerar dessutom alltid att ge upphov till stormaktskonflikter. För en liberal är begreppet fred oupplösligt förknippat med orden frihet och rättvisa. Det bästa sättet att säkra freden är att främja en utveckling mot frihet och rättvisa i världen. Det är en överlevnadsfråga att ständigt söka bidra till avspänning

och minskade krigsrisker.

Den ekonomiska krisen är internationell och måste lösas genom samverkan. Vi vill slå vakt om u-landsbiståndet och vidga handeln med u-länderna. Frihandeln måste försvaras. Vi ska visa solidaritet med människor som lider under förtryck.

Att trygga livsbetingelserna för kommande generationer kräver en aktiv miljöpolitik.

Förurning av mark och vatten måste hejdas. De orörda norrlandsälvarna ska bevaras.

Rättvisa mellan kvinnor och män

Arbetet för jämställdhet måste fortsätta också i tider av ekonomisk åtstramning. Vi vill ge kvinnor och män frihet att välja själva: utbildning, arbete, barnomsorg. Fortsatt utbyggnad av olika former av barnomsorg ger större valfrihet. Vi eftersträvar större möjlighet för papporna att dela ansvaret för barnen.

Låt människorna ta ansvar själva!

Att få ta ansvar frigör människors bästa egenskaper. Det är utgångspunkten för Folkpartiets mångåriga arbete för när demokrati och personligt engagemang. Allt behöver inte styras uppifrån. Lita på människors förmåga att bestämma själva! Avskaffa kollektivanslutningen. Tillåt närradio över hela landet. Låt människor bestämma när de vill handla - ja till fria affärstider. Låt de som vill bo i bostadsrätt! Det går att avskaffa mycket byråkrati och många centrala direktiv. Motarbeta inte frivillighet och ideella folkrörelser - uppmuntra personligt ansvar och idealitet.

Ett samhälle där några få anser sig ha rätt att bestämma vad de många bäst behöver blir till sitt olidligt. Folkpartiets ansvar är den enskildes frihet och rätt.